

Amb orígens professionals com a titulat mercantil i auditor en societat de comptes, l'any 1977 Josep Lluís Sánchez Cristóbal establí un bufet independent que actualment dedica bona part dels seus esforços a temes d'assessoria fiscal empresarial: "Essencialment som fiscalistes però també hem creat un Departament Laboral que fa nòmines i assegurances socials, un d'Auditoria i un de Jurídic. Al mateix temps treballem assumptes mercantils i de comptabilitat, bàsicament per a empresa, tot i que d'aquí puguin derivar-se després de particulars vinculats a la companyia, com ara les successions." Gràcies a un equip de 10 persones —"titulats mercantils, economistes, auditors"— poden dur a terme una activitat que en Josep Lluís resumeix com el dia a dia del món tributari: "La planificació fiscal d'empreses i l'assessorament sobre les contínues modificacions de la normativa fiscal. En aquesta professió si algú deixa d'exercir un any ja ha de reciclar-se perquè la norma tributària varia amb una freqüència inusual. Hi ha reformes que dictamina el govern i que s'emmarquen en la llei de pressupostos de l'Estat. Aquesta normativa més les que acompanyen la Llei de pressupostos i la de mesures fiscals i administratives, són les que determinen les modificacions del següent exercici fiscal. Circumstancialment també es produeixen decrets i alteracions de la norma, la qual cosa fa que l'assessor no sigui una figura estàtica: ha de llegir, informar-se, analitzar l'abast de les novetats, posar-les en coneixement de l'empresa i prendre mesures al respecte. La renovació de la normativa fiscal és, doncs, un dia a dia. Puntualment i periòdicament, a més, portem declaracions d'empreses i l'impost de la renda i el de societats." Un ventall que comprèn tot tipus de firma, "tot i que la base empresarial a Catalunya és la petita i la mitjana."

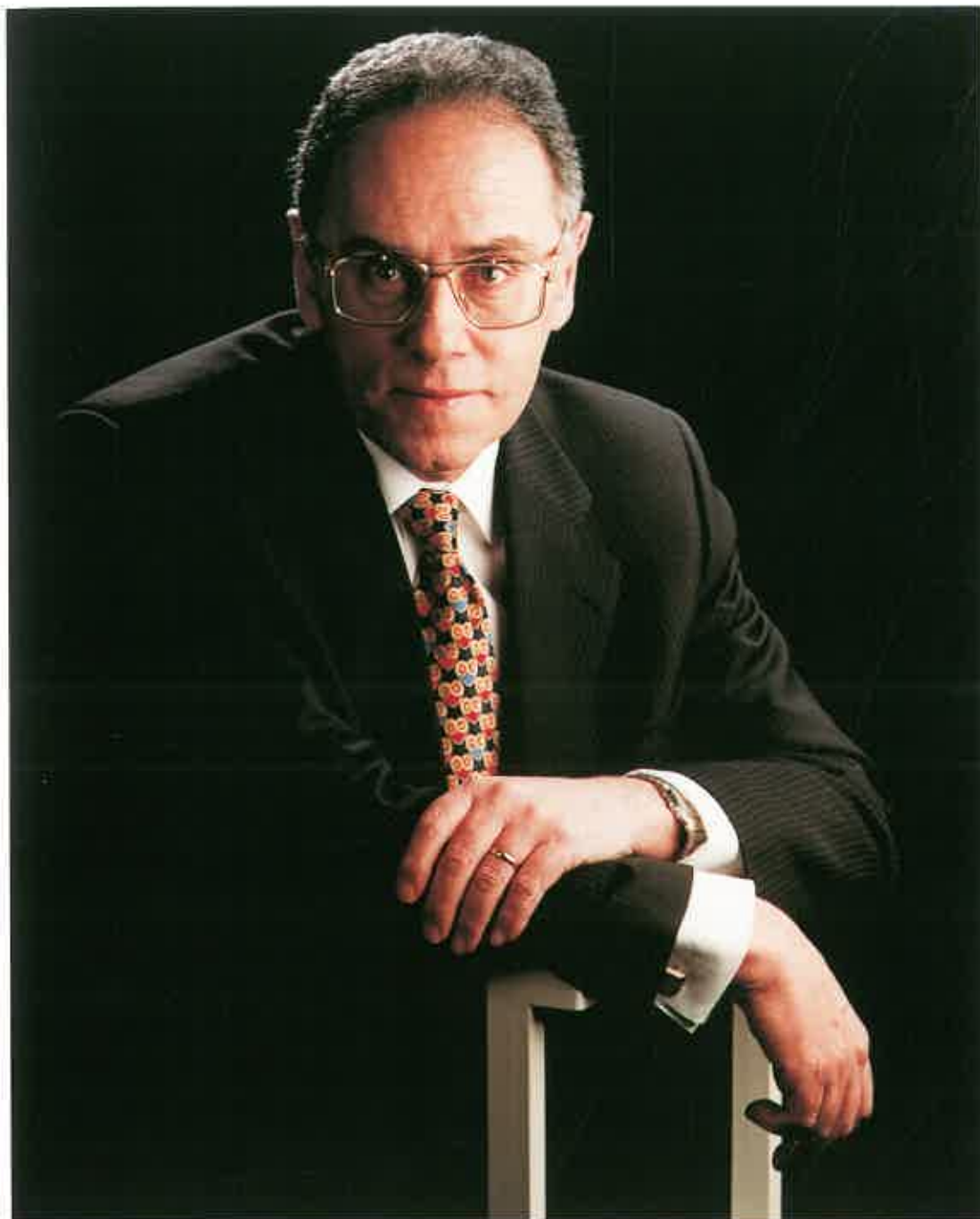
Aquestes oscil·lacions normatives sovint deixen perplex el ciutadà de carter que desconeix del tot la importància de la planificació fiscal i el requeriment de professionals en aquest àmbit: "Per a nosaltres cada mes apareix una norma que en modifica alguna altra. L'empresari que vol gaudir d'una seguretat necessita d'algú que estigui pel tema, que li digui si la llei l'afecta o no. La importància d'aquest problema rau en les sancions i recàrrecs que s'imposen a l'empresa i que són ben dissuasius. S'entén, en aquest context, que el seu responsable busqui l'assessor. Després hi ha altres raons com l'anomenada economia d'opció, que implica la possibilitat que l'empresa s'aculli a certes normes tributàries que li permetin reduccions. El sistema de càlcul i de deduccions se sotmet, però, a fluctuacions constants i aquí és on es fa necessària la nostra presència. L'empresa vol estar tranquil·la, vol un gabinet que li solucioni problemes comprometedors. Cal tenir present que la normativa fiscal és la més àrida, la més pesada i la més enrevesada de totes. Es pot arribar a gaudir llegint temes del codi penal; el dret fiscal però no té una lectura gratificant, és una activitat que es fa per dedicació professional. Només cal veure que són ben pocs els estudiants de dret que el volen exercir, i és que no tenen ganes de complicar-se la vida."

L'economia d'opció no s'ha de confondre amb l'evasió d'impostos, la qual sí que permet de fer una mena d'enginyeria fiscal: "S'ha de buscar d'aprofitar al màxim la normativa per instrumentar la tributació amb el

mínim cost possible: legitimitat, sí, però frau, no. No podem titllar d'evasió fiscal aquestes facilitats per pagar menys. Això és economia d'opció, no pas evasió. Hi ha però una cosa clara: les empreses tenen deures fiscals que han de complir. Aquesta obligació s'ha d'instrumentar i representa un cost directe per a l'empresa perquè, en funció del nombre de treballadors que tingui, la feina és important: des de la recollida d'informació fins a la declaració anual de retencions. Això va lligat a altres declaracions mensuals i trimestrals. I l'empresari sap que, si no compleix els seus deures, estarà sota una espasa de Dàmocles."

Cal reflexionar sobre les possibilitats d'assolir un veritable estalvi a partir d'una bona planificació: "La planificació fiscal ha de fer-se quan l'empresa té un determinat volum i un sistema pressupostari estructurat de la gestió. Les companyies que volen la comptabilitat per a gestionar la seva activitat opten per recórrer al nostre Departament Comptable, que els dona suport real: l'empresa ens facilita la informació mensual i en uns dies té el balanç sobre la taula." I aquesta darrera activitat es veu reforçada amb la del Departament d'Auditoria, "que és paral·lel al de Comptabilitat." Només les grans companyies han sabut veure les necessitats d'una intervenció. I és que, des del punt de vista d'en Josep Lluís, l'auditoria hauria de ser un concepte més sa i voluntari. "Desenganyem-nos: la majoria d'empreses que s'auditen ho fan per obligació. N'hi ha que en capten la idea principal i que treuen partit de les formes d'actuar i de les maneres de fer. L'auditoria té el seu origen en la confiança que haurien d'infondre a tercers els comptes de la societat. El fonament d'aquesta pràctica rau en el fet que un professional extern analitzi la companyia i vegi si el balanç reflecteix o no la realitat. La vinculació entre societat auditada i auditor ha de ser, doncs, exclusiva d'aquest àmbit. Hi ha empreses que entenen aquest objectiu i, malgrat que algunes miren l'auditoria com una obligació, encara hi ha qui la veu com una possibilitat de donar una transcendència informativa i una tranquil·litat a tercers. I és que una auditoria ben interpretada és una opinió del balanç."

El que, segons Josep Lluís Sánchez, sembla ben utòpic és que la normativa fiscal algun dia arribi a tenir una validesa de certa durada: "L'impost de societats va entrar en vigor el gener de 1996 i el mes d'abril ja va tenir la primera reforma. En acabar l'any, es va ampliar sobre la reforma. Ara portem un lustre funcionant amb aquesta llei i ja es parla d'una nova modificació perquè totes les que s'han anat fent omplen més paper que la llei inicial." I afegeix: "De vegades, quan hi ha reformes, els col·legis professionals et fan arribar un projecte de llei perquè els en diguis alguna cosa. Però el cas que es fa d'aquesta opinió és molt relatiu ja que la vessant política sempre és predominant. El fet de trobar buits a escala legal no importa gaire perquè les faltes se solucionen després per reial decret. El dret tributari és, doncs, un instrument de la política econòmica: per dret tributari et poden bonificar o penar actuacions. El que interessa és l'orientació de l'economia cap a un lloc o un altre, i això només es regula mitjançant lleis que modifiquin temes fiscals i mercantils. És més demagògic del que ens pensem."

**“L’empresari sap que,
si no compleix
els seus deures,
estarà sota una espasa
de Dàmocles”**

Josep Lluís Sánchez - Barcelona (Barcelonès)